

Allmänna motioner om taxering, skattebetalning och folkbokföring

---

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet en rad motioner som avlämnats under den allmänna motionstiden hösten 2003 och vari olika frågor om taxering, skattebetalning och folkbokföring tas upp. Bland annat behandlas motioner om ansvar för underentreprenörers skatter och avgifter, bättre kontroll av kon-tanthandeln, insatser mot svartarbete m.m. Vidare behandlas motioner om F-skattsedel, uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedeln, uppgifter på lönebesked, längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m. och momsredovisning mellan momspliktiga företag. Andra frågor som tas upp är generalklausulen i skatteflyktslagen, skattetillägg, ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet samt några folkbokföringsfrågor. Ut-skottet avstyrker samtliga motioner.

Reservationer har avgivits av

(m) angående F-skattsedel (res. 1), uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedeln (res. 3), uppgifter på lönebesked (res. 4), längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m. (res. 5), generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 7), skattetillägg (res. 8) och ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet (res. 10),

(fp) angående F-skattsedel (res. 1), längre perioder för momsredovisning för småföretag (res. 5) och generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 7),

(kd) angående F-skattsedel (res. 1), uppgifter på lönebesked (res. 4), längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m. (res. 5), generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 7), skattetillägg (res. 8), ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet (res. 10),

(v) angående skyddad identitet i folkbokföringen (res. 12),

(c) angående F-skattsedel (res. 2), längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m. (res. 6), skattetillägg (res. 8), ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt (res. 9) och folkbokföringen för studerande (res. 11) samt

(mp) angående skyddad identitet i folkbokföringen (res. 12).

Dessutom har *särskilda yttranden* avgivits av

(m), **(kd)** och **(c)** angående kvarskrivning i folkbokföringen för misshandlade invandrarkvinnor som riskerar att utvisas till sina hemländer,

(c) angående momsredovisning vid handel mellan momspliktiga företag samt

(mp) angående längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	5
Utskottets överväganden.....	8
Inledning.....	8
Ansvar för underentreprenörers skatter och avgifter, bättre kontroll av kontanthandeln, insatser mot svartarbete m.m.....	9
F-skattsedel.....	11
Redovisning av skatter i främmande valuta.....	13
Uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedeln.....	14
Anställdas rätt till lönespecifikation med uppgift om innehållen skatt.....	15
Uppgifter på lönebesked.....	15
Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m.....	16
Momsredovisning vid handel mellan momspliktiga företag.....	18
Generalklausulen i skatteflyktslagen.....	20
Skattetillägg.....	20
Ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt.....	22
Ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet.....	23
Registrering av etnisk tillhörighet i folkbokföringen.....	24
Folkbokföringen för studerande.....	25
Kvarskrivning i folkbokföringen för misshandlade invandrarkvinnor som riskerar att utvisas till sina hemländer.....	26
Skyddad identitet i folkbokföringen.....	28
Den territoriella indelningen i folkbokföringen.....	28
Reservationer.....	30
1. F-skattsedel, punkt 2 (m, fp, kd).....	30
2. F-skattsedel, punkt 2 (c).....	31
3. Uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedeln, punkt 4 (m).....	32
4. Uppgifter på lönebesked, punkt 6 (m, kd).....	33
5. Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m., punkt 7 (m, fp, kd).....	33
6. Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m., punkt 7 (c).....	34
7. Generalklausulen i skatteflyktslagen, punkt 9 (m, fp, kd).....	35
8. Skattetillägg, punkt 10 (m, kd, c).....	35
9. Ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, punkt 11 (c).....	36
10. Ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet, punkt 12 (m, kd).....	37
11. Folkbokföringen för studerande, punkt 14 (c).....	38
12. Skyddad identitet i folkbokföringen, punkt 16 (v, mp).....	39
Särskilda yttranden.....	40
1. Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m., punkt 7 (mp).....	40
2. Momsredovisning vid handel mellan momspliktiga företag, punkt 8 (c).....	40

3. Kvarskrivning i folkbokföringen för misshandlade invandrarkvinnor som riskerar att utvisas till sina hemländer, punkt 15 (m, kd, c).....	41
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	43
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003.....	43

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Ansvar för underentreprenörers skatter och avgifter, bättre kontroll av kontanthandeln, insatser mot svartarbete m.m.**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk360, 2003/04:Sk367 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk403, 2003/04:Sk418, 2003/04:Sk420 och 2003/04:Sk432.

2. **F-skattsedel**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi305 yrkande 4, 2003/04:Fi308 yrkande 19, 2003/04:Sk251, 2003/04:Sk346, 2003/04:Sk391, 2003/04:Ub270 yrkande 2, 2003/04:N226 yrkande 3, 2003/04:N329 yrkande 6 och 2003/04:A308 yrkande 3.

Reservation 1 (m, fp, kd)

Reservation 2 (c)

3. **Redovisning av skatter i främmande valuta**

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk340.

4. **Uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedeln**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk212, 2003/04:Sk216 och 2003/04:Sk386.

Reservation 3 (m)

5. **Anställdas rätt till lönespecifikation med uppgift om innehållen skatt**

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk425.

6. **Uppgifter på lönebesked**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk217, 2003/04:Sk235 och 2003/04:Sk429.

Reservation 4 (m, kd)

7. **Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m.**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi305 yrkande 5, 2003/04:Sk383, 2003/04:N329 yrkande 26 och 2003/04:N414 yrkandena 4, 20 och 21.

Reservation 5 (m, fp, kd)

Reservation 6 (c)

8. **Momsredovisning vid handel mellan momspliktiga företag**

Riksdagen avslår motion 2003/04:N329 yrkande 27.

9. Generalklausulen i skatteflyktslagen

Riksdagen avslår motion 2003/04:Fi305 yrkande 6.

Reservation 7 (m, fp, kd)

10. Skattetillägg

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:K271 yrkande 12, 2003/04:Sk452 och 2003/04:N329 yrkande 24.

Reservation 8 (m, kd, c)

11. Ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk450 och 2003/04:N329 yrkande 25.

Reservation 9 (c)

12. Ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rätts-säkerhetsfrågor på skatteområdet

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk298 och 2003/04:N248 yrkande 11.

Reservation 10 (m, kd)

13. Registrering av etnisk tillhörighet i folkbokföringen

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk284 yrkandena 3 och 4.

14. Folkbokföringen för studerande

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk249 och 2003/04:Sk268.

Reservation 11 (c)

15. Kvarskrivning i folkbokföringen för misshandlade invand-rarkvinnor som riskerar att utvisas till sina hemländer

Riksdagen avslår motion 2003/04:Ju443 yrkande 7.

16. Skyddad identitet i folkbokföringen

Riksdagen avslår motion 2003/04:Ju448 yrkande 7.

Reservation 12 (v, mp)

17. Den territoriella indelningen i folkbokföringen

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk387 yrkandena 1 och 2.

Stockholm den 16 mars 2004

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Ulla Wester (s), Per Landgren (kd), Marie Engström (v), Per-Olof Svensson (s), Ulf Sjösten (m), Lennart Axelsson (s), Roger Tiefensee (c), Inger Nordlander (s), Stefan Hagfeldt (m), Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Fredrik Olovsson (s), Anne-Marie Ekström (fp) och Britta Rådström (s).

Utskottets överväganden

Inledning

De motioner som behandlas i detta betänkande berör frågor om F-skatt, redovisnings- och skattebetalningsfrågor, frågor om särskilda avgifter på skatteområdet samt folkbokföringsfrågor. Dessa frågor regleras i huvudsak i följande fyra lagar på det skatteadministrativa området.

- **Skattebetalningslagen (1997:483)**, SBL, (prop. 1996/97:100, bet. 1996/97:SkU23) reglerar det s.k. skattekontosystemet. Lagen gäller således helt eller delvis vid bestämmande, debitering, redovisning och betalning av flertalet skatter och avgifter (däribland även socialavgifter och mervärdesskatt) som betalas av privatpersoner, företag och organisationer. Från och med den 1 januari 2003 omfattar skattekontosystemet även punktskatter (prop. 2001/02:127, bet. 2001/02:SkU27). SBL omfattar även materiella regler, bl.a. för utfärdande av F-skattsedel, beräkning av debiterad preliminär skatt, skyldighet att göra skatteavdrag och räntebereäkning samt regler inom skattekontosystemet för utredning i skatteärenden och påförande av skattetillägg och förseningsavgift.
- **Lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter** (prop. 2001/02:25, bet. 2001/02:SkU10) innehåller bestämmelser om vem som skall lämna självdeklaration, vad självdeklarationen skall innehålla och hur den skall lämnas. Vidare innehåller lagen bestämmelser om kontrolluppgifter, dvs. om vad och för vem kontrolluppgifter skall lämnas samt vem som skall lämna kontrolluppgift.
- I **taxeringslagen (1990:324)** (prop. 1989/90:74, bet. 1989/90:SkU32) finns bestämmelser om taxeringsorganisationen och förfarandena på skatteområdet såvitt avser inkomstskatt, förmögenhetsskatt, fastighets-skatt och ytterligare några skatter. Bestämmelserna omfattar utredning i taxeringsärenden (hit hör bl.a. bestämmelserna om taxeringsrevision), taxeringsbeslut (hit hör bl.a. omprövnings- och eftertaxeringsbestämmelserna), särskilda avgifter (skattetillägg och förseningsavgift) samt omprövning och överklagande.
- **Folkbokföringslagen (1991:481)** (prop. 1990/91:153, bet. 1990/91:SkU28) innehåller grundläggande bestämmelser om folkbokföring, rätt folkbokföringsort, personnummer, beslut om folkbokföring m.m.

Ett viktigt lagstiftningsärende under år 2003 var det som hängde samman med proposition 2002/03:106 *Administrativa avgifter på skatte- och tullområdet, m.m.* med ändrade bestämmelser om skattetillägg, tulltillägg, förseningsavgift och anstånd i taxeringslagen, skattebetalningslagen och ytterligare några lagar (bet. 2002/03:SkU16).

I utskottets betänkande 2002/03:SkU12 behandlades motionerna om taxering, skattebetalning och folkbokföring som väckts under allmänna motions-tiden hösten 2002.

Ansvar för underentreprenörers skatter och avgifter, bättre kontroll av kontanthandeln, insatser mot svartarbete m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motioner om ett tillkännagivande om ansvar för underentreprenörers skatter och avgifter, bättre kontroll av kontanthandeln, insatser mot svartarbete m.m. Utskottet betonar dock frågans vikt och förutsätter att arbetet inom Regeringskansliet och Skatteverket mot svartarbete och skatteundandragande även i fortsättningen bedrivs målmedvetet och med kraft och energi.

Motionerna

I ett flertal s-motioner krävs olika åtgärder för att få bukt med förekomsten av svartjobb och oredovisade ersättningar och inkomster inom olika delar av den svenska ekonomin. I motion Sk360 av Hans Unander m.fl. (s) föreslås ett utvidgat ansvar för huvudentreprenör för underentreprenörernas skatter och avgifter, och liknande yrkanden läggs fram i motionerna Sk418 av Jan-Olof Larsson (s) och Sk432 av Ronny Olander m.fl. (s). I motion Sk420 av Anders Karlsson och Laila Bjurling (s) efterlyser motionärerna större kontrollbefogenheter för Skatteverket och gör en jämförelse med Norge och föreslår att torg- och marknadshandelsreglerna skall göras tillämpliga på alla nystartade eller för Skatteverket okända näringsverksamheter, att Skatteverket skall få göra oannonserade kontrollbesök för att kontrollera om verksamheten bör vara momsregistrerad och att det införs lagkrav på kassaapparater med kvittore-dovisning. Även i motion Sk367 (yrkandena 1–2) av Hans Unander m.fl. (s) föreslås att det införs krav på kassaapparater för kontanthandel, att kunden alltid skall erhålla kvitto vid kontantköp samt att kassaapparaten årligen skall kontrolleras av certifierat organ. Slutligen begärs i motion Sk403 av Hans Hoff (s) att regeringen återkommer till riksdagen med en samlad strategi för att motverka svartarbete.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har full förståelse för motionärernas oro över omfattningen av svart arbete och skatteundandragande. Svart arbete, dvs. arbete som utförs mot ersättning som inte redovisas, förekommer både bland företagare och anställda och skadeverkningarna av denna företeelse är väldigt stora. För det första förlorar stat och kommun skatteinkomster och inkomster av arbetsgivaravgif-

ter och egenavgifter med stora belopp. För det andra betalas sociala bidrag ut på felaktiga premisser och olika former av förmåner, som utgår vid låga inkomster, medges oriktigt. Därtill kommer att konkurrensförhållandena på marknaden snedvrids, skattemoralen undergrävs och solidariteten med samhället och respekten för myndigheterna försvagas. I hägnet av svartarbete och skatteundandragande frodas annan brottslighet och ljusskygg verksamhet.

Utskottet vill samtidigt framhålla att regering och riksdag under ett antal år har prioriterat kampen mot skattefusk och ekonomisk brottslighet. Som exempel kan nämnas att skatteförvaltningen under åren 2001 och 2002 tillfördes sammanlagt 300 miljoner kronor till förstärkt skattekontroll som ledde till fler brottsutredningar och åtalsanmälningar. Skattekontrollen utgör också en prioriterad del av skatteförvaltningens verksamhet. Häri ingår som en naturlig del att bekämpa förekomsten av svartarbete och oredovisade ersättningar för utfört arbete. Det tidigare Riksskatteverket tog många initiativ för att begränsa omfattningen av svartarbeten, såväl genom att peka på behovet av regeländringar som genom särskilda informationsinsatser. Vad särskilt gäller det sistnämnda genomförde Riksskatteverket förra året en särskild kampanj riktad mot ungdomar med personliga brev, debattartiklar i dagspress, TV-inslag, information i skolorna m.m., allt i syfte att påverka attityderna i positiv riktning. Kampanjen gick bl.a. ut på att informera allmänheten om de negativa konsekvenserna – både för enskilda individer och för samhället i stort – av svartjobb. Utskottet förutsätter att det nya Skatteverket fortsätter detta arbete. Inte minst mot bakgrund av pensionssystemet är det viktigt att människor – och inte minst ungdomar – får information t.ex. om att oredovisade inkomster innebär förluster i fråga om den framtida pensionen.

När det gäller frågan om införande av någon form av ”underentreprenörskonto” vill utskottet framhålla att en delegation inom utskottet nyligen gjorde en studieresa i Tyskland och därvid kunde konstatera att ett system av denna art införts i Tyskland. I Sverige kommer idén från en utredning av Riksskatteverket angående möjligheterna att införa ett system med skyldighet att göra skatteavdrag för underentreprenörer. Riksskatteverkets rapport var främst inriktad på att komma åt förekomsten av svart arbetskraft inom byggbranschen. Förslaget har härefter tagits upp av Bygghögskommisionen i betänkandet SOU 2002:115 *Skärpning gubbar!*, vari föreslagits både ett s.k. entreprenadavdrag och omvänd momsskyldighet för huvudentreprenörer. Betänkandet har numera remissbehandlats, och enligt vad utskottet erfarit arbetar man inom Finansdepartementet med att ta fram en promemoria med utgångspunkt i kommissionens förslag och de ytterligare synpunkter som framkommit vid remissbehandlingen. Promemorian skall enligt planerna vara klar under sommaren. Utskottet noterar således att regeringen arbetar vidare med frågan och anser att arbetet inom Finansdepartementet bör avvaktas innan slutlig ställning tas till ett införande av denna typ av lagstiftning.

Vad därefter gäller kontanthandel vill utskottet erinra om att regeringen nyligen har beslutat ge en särskild utredare i uppdrag att utreda om det är möjligt att införa krav på att näringsidkare som säljer varor och tjänster till

allmänheten mot kontant betalning (de s.k. kontantbranscherna) skall hålla ett tekniskt system som möjliggör en tillförlitlig efterhandskontroll av omsättningen. Utredaren skall också bedöma om kraven på sådana tekniska system bör kompletteras med andra kontrollåtgärder samt vilka kontrollbefogenheter och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa att de föreslagna systemen uppfyller sina syften. Utredaren skall dessutom överväga i vad mån kundräkning, provköp, kvittokontroll och teknisk kontroll av kassaregister kan ske utanför revisionsinstitutet. Uppdraget skall redovisas senast vid utgången av februari 2005 (dir. 2004:26). Någon åtgärd från riksdagens sida med avseende på just denna fråga är således för närvarande inte påkallad.

Av det anförda framgår att utskottet delar motionärernas uppfattning att frågan hur svartarbete och skatteundandragande skall motarbetas är viktig, att åtgärder är nödvändiga och att märkbara resultat efterlyses. Frågan är emellertid uppmärksammas, en utredning har tillsatts om kontanthandeln, och arbete med andra projekt pågår för närvarande både inom Regeringskansliet och inom Skatteverket. Utskottet förutsätter att detta arbete även i fortsättningen bedrivs målmedvetet och med kraft och energi, men något formellt tillkännagivande av riksdagen är enligt utskottet inte nödvändigt. Med det anförda avstyrker därför utskottet de nu behandlade motionerna.

F-skattsedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motioner om ett tillkännagivande om förändringar i reglerna om tilldelning av F-skattsedel.

Jämför reservationerna 1 (m, fp, kd) och 2 (c).

Gällande bestämmelser

Enligt 4 kap. 7 § SBL gäller sedan den 1 januari 1998 att en F-skattsedel efter ansökan skall utfärdas för den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet här i landet, såvida det inte finns skälig anledning att anta att näringsverksamhet varken bedrivs eller kommer att bedrivas. Näringsverksamhet definieras i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen som ”förförvärvs-verksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt”.

Av statistik som inhämtats från Finansdepartementet framgår bl.a. att 656 484 personer var registrerade för F-skatt i december 2003. Antalet ansökningar under år 2003 uppgick till 63 080 stycken, och därav ledde 60 571 till nyregistreringar och 2 509 till avslag. Av dessa avslagsfall berodde 1 308 på att näringsverksamhet ej bedrevs.

Motionerna

I en rad motioner yrkas att det på olika sätt skall bli lättare att skaffa F-skattsedel. I motion Sk251 av Jan-Evert Rådström och Henrik Westman (m) anfördes att verksamhet som omfattar vissa förmedlings- och utvecklingstjänster skall anses som självständig verksamhet och ge rätt till F-skattsedel om övriga villkor är uppfyllda. I motionerna Sk346 av Magdalena Andersson och Anita Sidén (m), Ub270 (yrkande 2) av Tina Acketoft (fp), N226 (yrkande 3) av Tobias Krantz (fp) och Sk391 av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (c) begärs också lättnader då det gäller att få F-skattsedel, bl.a. för sjuksköterskor och annan personal inom vården. I motion Fi308 (yrkande 19) av Per Landgren m.fl. (kd) begärs detsamma i fråga om personer som får uppdrag av en tidigare arbetsgivare. Lars Leijonborg m.fl. (fp) föreslår i motion Fi305 (yrkande 4) att det skall bli lättare att få F-skattsedel om ej näringsförbud eller skatteskulder föreligger, och Annelie Enochson m.fl. (kd) framför i motion A308 (yrkande 3) ett liknande förslag. I motion N329 (yrkande 6) av Maud Olofsson m.fl. (c) föreslås slutligen att alla skall få en F-skattsedel som skall kunna ”aktiveras” vid 18 års ålder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis betona att antalet avslag beroende på att näringsverksamhet ej föreligger utgör en ytterst ringa del av antalet ansökningar, cirka två procent enligt de ovan redovisade statistiska uppgifterna från år 2003. Mot den bakgrunden framstår motionärernas beskrivning av svårigheterna att erhålla F-skattsedel som kraftigt överdrivna, och utskottet vill dessutom erinra om att det i den allmänna debatten om F-skattsedelssystemet ifrågasatts om det inte rentav för vissa grupper är alltför *enkelt* att skaffa sig F-skattsedel. En sådan kritik har framförts av bl.a. fackföreningsrörelsen.

Det kan emellertid enligt utskottets mening inte uteslutas att det har kommit att uppstå en olikartad praxis i olika regioner i landet rörande utfärdandet av F-skattsedel, men i så fall bör – som utskottet tidigare påpekat – den nya organisationen av skatteförvaltningen, som bl.a. innebär att den har organiserats om till en enda myndighet, Skatteverket, ge bättre förutsättningar att få till stånd en mer enhetlig praxis.

Skatteverket har genom det senaste regleringsbrevet fått i uppdrag att redogöra för kontrollen av dem som ansöker om F-skattsedel och av dem som redan har tilldelats F-skattsedel och därvid särskilt belysa om det finns regionala skillnader i kontrollen. Verket skall också redogöra för eventuella övriga regionala skillnader vid tillämpningen av F-skattereglerna. Skatteverket skall dessutom redovisa utvecklingen av antalet F-skatteansökningar från utlänningar såväl före som efter utvidgningen av EU samt redogöra för eventuella kontrollsvårigheter vid handläggningen av dessa. Vidare skall verket lämna förslag till åtgärder som kan behöva vidtas. En delrapport avseende utvecklingen av antalet F-skatteansökningar före utvidgningen, eventuella kontrollproblem vid hanteringen av dessa och förslag till åtgärder skall lämnas senast den 1 april 2004. Uppdraget skall i övrigt redovisas senast den 30 november

2004. Utskottet anser att Skatteverkets redovisning bör avvaktas innan ställning tas till mera genomgripande förändringar i F-skattesystemet och sådana lättnader i tilldelningsreglerna som föreslås och avstyrker därför de nu aktuella motionerna och motionsyrkandena.

Redovisning av skatter i främmande valuta

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett tillkännagivande om att redovisning av skatter och avgifter skall tillåtas i annan valuta än den svenska.

Motionen

I motion Sk340 av Tobias Billström (m) föreslås att redovisning av skatter och avgifter skall tillåtas i annan valuta än den svenska. Enligt motionären har behovet av snabba och enkla jämförelser ökat med den ökade internationaliseringen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla att huvudregeln är att samtliga beloppsmässiga uppgifter som skall lämnas enligt SBL – deklARATIONER och liknande – skall lämnas i svenska kronor. För räkenskapsår efter år 2000 kan dock svenska företag och svenska filialer till utländska företag i vissa fall välja att ha sin redovisning i euro i stället för svenska kronor. Deklarationsposter som hämtas från en sådan redovisning i euro skall räknas om genom ett schabloniserat omräkningsförfarande (SFS 2000:46). Reglerna härom omfattar inkomstskatten, mervärdesskatten och reklamskatten. I lagstiftningsärendet våren 2000 avstyrkte utskottet bl.a. en motion om att ge företagen möjlighet att deklarerar och betala in skatt i euro. Det huvudsakliga skälet var att ett deklareringsförfarande i euro skulle kräva omfattande och kostsamma systemanpassningar hos Riksskatteverket, vartill kom de alltför stora valutariskerna för staten, om ett sådant system infördes. Utskottet tog även fasta på att regeringen skulle följa utvecklingen, enligt propositionen. Utskottet vidhåller sin uppfattning och avstyrker motion Sk340.

Uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedeln

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motioner om ett tillkännagivande om att ytterligare uppgifter, t.ex. uppgifter om arbetsgivaravgifter, sociala avgifter och kyrkliga avgifter, skall redovisas på slutskattsedeln och deklarationsblanketten.

Jämför reservation 3 (m).

Motionerna

I motion Sk212 av Inger René (m) yrkas ett tillkännagivande om att arbetsgivaravgiften skall redovisas på slutskattsedeln för statligt anställda. I motion Sk216 går Marietta de Pourbaix-Lundin (m) ännu längre och föreslår att sociala avgifter och arbetsgivaravgifter skall redovisas både på deklarationsblanketten och slutskattsedeln. Bägge motionärernas syfte är att allmänheten skall få bättre informationen om skatte- och avgiftsuttaget. I motion Sk386 av Martin Andreasson (fp) krävs att i redovisningen till den enskilde skall kyrkoavgift och andra medlemsavgifter till trossamfund hållas tydligt åtskilda från redovisningen av obligatoriska skatter och avgifter.

Utskottets ställningstagande

När det gäller utformningen av slutskattebeskedet, som enligt 11 kap. 15 § SBL skall skickas till den skattskyldige senast den 15 december taxeringsåret, har utskottet tidigare erinrat om att syftet med detta besked är att det skall ge information om den slutliga skatten och Skatteverkets skatteberäkning. Några obligatoriska lagbestämmelser om att ett sådant besked skall innehålla annat än vad den skattskyldige behöver för att kontrollera sina skatteförhållanden och Skatteverkets beräkningar behövs enligt utskottets mening inte. Någon ändring av lagbestämmelsen är således inte påkallad. Däremot är det enligt utskottets mening positivt om Skatteverket ändå sprider allmän information om arbetsgivaravgifternas och de kyrkliga medlemsavgifternas storlek och hur de beräknas.

Vad gäller vilka uppgifter som skall finnas med i den förtryckta självdeklarationen meddelar regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer de föreskrifter som behövs. En bestämmelse härom återfinns i 4 kap. 2 § andra stycket lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Det ankommer således inte på riksdagen att ta någon ställning i denna fråga.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sk212, Sk216 och Sk386.

Anställdas rätt till lönespecifikation med uppgift om innehållen skatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett tillkännagivande om anställdas rätt till lönespecifikation med uppgift om innehållen skatt.

Motionen

I motion Sk425 av Mikael Damberg (s) krävs en förstärkt rätt för den enskilde att få en lönespecifikation som kvitto på att arbetsgivaren har betalt in skatt till Skatteverket. Motionären vill komma åt oseriösa företag som inte redovisar någon lönespecifikation för sina anställda. Problemet är enligt motionären att anställda i dessa fall inte har någon laglig rätt att få lönespecifikation samtidigt som de har en lagstadgad skyldighet att ansvara för att skatten betalas in.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om arbetsgivarnas skyldighet att lämna en specifikation av gjorda skatteavdrag på lönebesked har utskottet tidigare hävdat att de bestämmelser som redan finns är tillräckliga. Enligt 5 kap. 12 § SBL skall nämligen den som betalar ut ersättning för arbete vid varje utbetalningstillfälle lämna mottagaren uppgift om skatteavdragets belopp. Enligt 12 kap. 2 § och 16 kap. 2 § samma lag är den som har gjort skatteavdrag skyldig att betala det innehållna beloppet till Skatteverket. Utskottet vidhåller sin uppfattning och avstyrker motion Sk425.

Uppgifter på lönebesked

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motioner om ett tillkännagivande om uppgift om bruttolönekostnaden på lönebeskeden.

Jämför reservation 4 (m, kd).

Motionerna

I motionerna Sk217 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sk235 av Stefan Hagfeldt och Ola Sundell (m) och Sk429 av Anna Lilliehöök (m) förespråkas att de anställdas lönebesked skall utformas så att de ger en redovisning av bruttolönekostnaden inklusive alla skatter och avgifter för såväl arbetsgivaren som den enskilde, i den förstnämnda motionen dock endast de statligt anställdas lönebesked. Syftet är att höja medvetenheten om det höga svenska skattetrycket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare framhållit att det givetvis står arbetsgivaren fritt att som en serviceåtgärd till de anställda lämna information om arbetsgivaravgifterna på lönebeskeden eller på annat sätt. Utskottet vidhåller uppfattningen att det inte finns anledning att införa ett obligatoriskt uppgiftslämnande för arbetsgivarna, vare sig de offentliga eller privata, och förplikta dem till det ökade krångel och de merkostnader som ett sådant obligatoriskt uppgiftslämnande skulle medföra. Strävandena bör tvärtom inriktas på att så långt som möjligt begränsa arbetsgivarnas uppgiftsskyldighet. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sk217, Sk235 och Sk429.

Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en rad motioner om ett tillkännagivande om en förlängning av en månadersperioden vid momsredovisningen för småföretag, ändrade regler för när en inbetalning skall anses ha skett samt ändrade regler för förseningsavgift.

Jämför reservationerna 5 (m, fp, kd) och 6 (c) samt särskilt yttrande 1 (mp).

Gällande bestämmelser

Redovisningsperioden i skattekontosystemet omfattar normalt en kalendermånad. Handelsbolag med beskattningsunderlag på mindre än 200 000 kr får dock enligt gällande regler (10 kap. 15 § SBL) redovisa på årsbasis i en skattedeklaration.

Gällande bestämmelser i fråga om skatteinbetalningsdag innebär följande. Mindre företag – med en mervärdesskattepliktig omsättning på högst 40 miljoner kronor – skall redovisa och betala in skatteavdrag och arbetsgivaravgifter på utbetalda löner senast den 12 i månaden efter den månad då lönen betalades ut (redovisningsperioden). I januari och augusti skall redovisningen i stället senast ske den 17. Företag som skall redovisa mervärdesskatt på ett beskattningsunderlag överstigande 40 miljoner kronor skall också i regel betala in innehållen skatt och arbetsgivaravgifter senast den 12 i månaden efter redovisningsperioden (i januari och augusti den 17) men deklarationen behöver inte lämnas förrän den 26 i samma månad. F-skatt och särskild A-skatt skall betalas in senast den 12 i varje månad (i januari och augusti den 17). Skatten anses inbetald när den har bokförts på Skatteverkets konto.

De nu gällande inbetalningsdagarna och reglerna om när en inbetalning skall anses ha skett beslutades i samband med skattekontoreformen (prop. 1996/97:100 del. 1 s. 279–297, bet. 1996/97:SkU23). Enligt den gällande ordningen skall deklarationen ha kommit in till Skatteverket viss dag, och

skatten anses betald den dag betalningen har bokförts på Skatteverkets konto. Normalt skall betalningen ha skett den 12 i uppbörds månaden (i januari och augusti den 17). Tidigare var inbetalningsdagen normalt den 10 i uppbörds månaden, men då ansågs inbetalning ha skett den dag då beloppet betalades hos post eller bank eller en inbetalningshandling för girering lämnades till postkontor eller lämnades för postbefordran före sista tömningstillfället.

Normalt uppgår förseningsavgiften vid för sent lämnad skattedeklaration till 500 kr. Beloppet 1 000 kr gäller bl.a. vid försummelse efter föreläggande och vid upprepade förseningar (se 15 kap. 8 § SBL). Beloppet 5 000 kr gäller vid för sen självdeklaration (se 5 kap. 10 § taxeringslagen).

Motionerna

I motion Sk383 av Yilmaz Kerimo och Tommy Waidelich (s) begärs i syfte att underlätta för småföretag en förlängning av den nuvarande en månadsperioden vid momsredovisningen. I motion Fi305 (yrkande 5) av Lars Leijonborg m.fl. (fp) krävs att förfallodagen utformas så att redovisning och betalning skall ha *sänts in* senast ett angivet datum, att företagen inte skall behöva betala skatt för en inkomst innan företagen haft inkomsten samt att eventuell förseningsavgift skall sättas i relation till det försenade beloppets storlek. I motion N329 (yrkande 26) av Maud Olofsson m.fl. (c) förespråkas en senareläggning av momsredovisningen för småföretag och en gemensam tidpunkt för redovisning av moms, innehållna skatter, arbetsgivaravgifter m.m., som enligt motionärerna bör förskjutas till sista dagen i efterföljande månad. Slutligen begärs i motion N414 (yrkandena 4, 20 och 21) av Ingegerd Saarinen m.fl. (mp) att det skall räcka att betalningen av företagets skatter görs på förfallodagen och att den årliga deklarationen för företagare förenklas.

Utskottets ställningstagande

Reglerna om redovisning av skatter och avgifter ingår i skattekontosystemet. Viktiga beståndsdelar i detta system är bl.a. redovisningsperiodens längd, redovisningstidpunkten och förfallodagen. Ändringar i dessa regler får återverkningar på hela skattekontosystemet, och en förlängning av perioden för momsredovisning skulle dessutom försvaga statens inkomster. Vad särskilt gäller småföretag vill utskottet erinra om att handelsbolag med beskattningsunderlag på mindre än 200 000 kr redan enligt gällande regler (10 kap. 15 § SBL) får redovisa på årsbasis i en skattedeklaration. Enligt utskottets mening saknas anledning att nu ändra på reglerna på detta område.

Vad gäller frågan om vid vilken tidpunkt en skattebetalning eller en skatteredovisning skall anses ha skett vidhåller utskottet att det är en fördel att ha en ordning på skatteområdet som stämmer överens med civilrättsliga principer om hur betalning och redovisning görs i andra sammanhang. En ordning i enlighet med motionärernas önskemål skulle enligt utskottets uppfattning riskera att leda till en förslappning av hela betalningssystemet på skatteområ-

det och vara till förfång för alla de företagare som nu anpassat sina betalningsrutiner efter de regler som gäller. Till saken hör att det numera finns möjligheter som inte fanns tidigare att betala skatten genom bankgiro. Härigenom har tidsåtgången minskat för dem som föredrar denna betalningsform. Den gamla ordningen innebar vidare bekymmer genom att bankerna ibland låg på pengarna under förhållandevis lång tid för att, som det uppfattades, göra räntevinster. Med tanke på att den allt övervägande delen av statens skatteinkomster kommer in genom företagens inbetalningar på skattekontot av preliminärskatter, arbetsgivaravgifter, bolagsskatter, mervärdesskatt m.m. skulle en återgång till den gamla ordningen under alla omständigheter innebära ett betydande bortfall av ränteinkomster för staten, som kanske skulle behöva neutraliseras genom att betalningsdagen tidigare lades ett par dagar (tidigare var den – som ovan nämnts – den 10 i uppbörds månaden).

Beträffande den i motion Fi305 yrkande 5 väckta frågan om att preliminär F-skatt vid ojämna inkomster under året debiteras i en post och betalas med lika stora belopp varje månad har utskottet tidigare funnit att möjligheterna för den skattskyldige att betala skatten endast under vissa kalendermånader, om den skattskyldiges näringsverksamhet pågår endast under en del av kalenderåret och det finns särskilda skäl, samt möjligheten att begära ändrad beräkning av F-skatten är tillräckliga (bet. 2002/03:SkU12). Utskottet vidhåller sin ståndpunkt i denna fråga.

Vad slutligen gäller utformningen av och storleken på förseningsavgifterna genomfördes omfattande ändringar i det systemet så sent som förra året. Utskottet anser att det saknas anledning att redan nu överväga nya förändringar av förseningsavgiftssystemet i enlighet med motionärernas önskemål.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga nu behandlade motioner.

Momsredovisning vid handel mellan momspliktiga företag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett tillkännagivande om en utredning om att moms inte skall behöva betalas vid handel mellan momspliktiga företag inom landet.

Jämför särskilt yttrande 2 (c).

Motionen

I motion N329 (yrkande 27) av Maud Olofsson m.fl. (c) begärs en utredning om att moms inte skall behöva betalas vid handel mellan momspliktiga företag inom landet, på samma sätt som det går till vid handel mellan företag i olika länder som är medlemmar i EU. Motionärernas syfte är att förenkla systemet och undvika att stora summor pengar flyttas mellan företag och mellan företag och staten utan något egentligt beskattningssyfte.

Utskottets ställningstagande

Motionärerna jämför två olika system, omsättning inom landet och omsättning inom EU. Vid omsättning av varor och tjänster inom landet tas momsen ut i varje led i tillverknings- och distributionskedjan, om omsättningen är skattepliktig och görs i en yrkesmässig verksamhet. Samtidigt får företagen från momsen på den egna omsättningen (den utgående momsen) dra av skatten på förvärven i verksamheten (den ingående momsen). Den verkliga skattebördan skjuts härigenom framåt tills den träffar den slutlige konsumenten. Moms utgår även vid import av varor från länder utanför EG, medan export till ett sådant land ger rätt till avdrag för ingående moms utan att någon utgående moms måste betalas. Denna ordning för momsuttaget vid handel inom landet bygger på principer som är gemensamma för alla länder inom EU.

Vid omsättning av varor och tjänster mellan företag i olika länder inom EU (s.k. gemenskapsinterna förvärv) gäller i princip den s.k. destinationsprincipen enligt en övergångsordning som innebär att varan eller tjänsten skall beskattas där den konsumeras. Beskattningen i sådana fall sker som regel genom att en skattskyldig köpare får redovisa s.k. förvärvsskatt i sin skattedeklaration och sedan göra avdrag på samma sätt som tidigare skedde i fråga om importmomsen. Egentligen borde man – med hänsyn till den fria rörligheten av varor och tjänster inom området – tillämpa den s.k. ursprungsprincipen, som innebär att beskattningen sker i det land där varan eller tjänsten är tillhandahållen eller varifrån varorna sänds eller transporteras. Sedan det konstaterats att ett gemensamt mervärdesskattesystem grundat på ursprungsprincipen inte synes bli aktuellt inom den närmaste framtiden, har det inom EU satts i gång ett arbete med att utforma en strategi för en förbättring av mervärdesskattesystemets funktion inom ramen för den inre marknaden, se KOM(2000)348. I ett meddelande 2003-10-03, KOM(2003)614 slutlig, lämnas en delrapport om arbetet med den nya strategin, och bl.a. diskuteras en översyn av reglerna för platsen för beskattning.

Utskottet vill framhålla att det föreligger ett utredningsförslag som förespråkar omvänd skattskyldighet inom en viss sektor, byggsektorn. I syfte att bekämpa svart arbetskraft och skatteundandragande föreslås nämligen i betänkandet SOU 2002:115 *Skärpning gubbar!* dels ett obligatoriskt entreprenadavdragssystem för ersättningar för bygg- och anläggningsarbeten, dels en omvänd skattskyldighet vid köp av bygg- och anläggningsarbeten som utförts av underentreprenör. Förslaget är för närvarande föremål för fortsatt beredning inom Regeringskansliet. Förebilden till förslaget är hämtad från en ordning som Österrike av EU har fått tillstånd att genomföra. Utskottet vill dock betona att det här handlar om en begränsad sektor, nämligen byggsektorn, där problemen med svart arbetskraft och skatteundandragande är särskilt besvärliga. Att Sverige, som enskilt land inom EU, över hela linjen skulle ändra på grunderna för sin mervärdesskatteordning finner utskottet uteslutet. Med det anförda avstyrker utskottet motion N329 yrkande 27.

Generalklausulen i skatteflyktslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett tillkännagivande om att generalklausulen i skatteflyktslagen skall avskaffas.

Jämför reservation 7 (m, fp, kd).

Motionen

I motion Fi305 (yrkande 6) av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkas att generalklausulen i skatteflyktslagen avskaffas eftersom den enligt motionärernas mening är svårbegriplig och helt oförutsägbar för de skattskyldiga och strider mot rättssäkerhetens idé. Även i motion N248 (yrkande 11) av Bo Lundgren m.fl. (m) yrkas bl.a. att den nuvarande generalklausulen i skatteflyktslagen avskaffas. Utskottet återkommer längre fram i betänkandet till det sistnämnda yrkandet, som ingår som en del i ett större reformpaket.

Utskottets ställningstagande

Liksom vid sin tidigare prövning av skatteflyktslagen och den s.k. generalklausulen i denna lag finner utskottet att det dessvärre alltjämt finns utrymme för sådana förfaranden som är att betrakta som skatteflykt genom att t.ex. skillnaderna i beskattningen av arbetsinkomster och kapitalinkomster och andra asymmetrier i beskattningssystemet utnyttjas för att uppnå orättmätiga fördelar. De lagtolkningsmetoder som finns har visat sig otillräckliga när det gäller att förhindra och motverka skatteflyktsförfaranden, och det finns därför, enligt utskottets uppfattning, ett behov av en lagstadgad tolkningsanvisning som ger möjlighet att under vissa förutsättningar ingripa mot förfaranden som inte kan förhindras eller motverkas med annan lagstiftning. Utskottet anser således, nu liksom tidigare, att skatteflyktslagen och generalklausulen fyller en viktig funktion och avstyrker således motion Fi305 yrkande 6.

Skattetillägg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motioner om ett tillkännagivande om skattetillägg.

Jämför reservation 8 (m, kd, c).

Motionerna

I motion K271 (yrkande 12) av Bo Lundgren m.fl. (m) krävs att domstolsprövning skall ske inom rimlig tid när det gäller ifrågasatta skattetillägg samt att ingen inbetalning skall behöva göras förrän dom avkunnats i högsta instans. I motion N329 (yrkande 24) av Maud Olofsson m.fl. (c) uttalas att

myndigheten bör visa att företagaren visat oaktsamhet eller haft uppsåt att lämna felaktiga uppgifter. Även motionärerna bakom den motionen anser att upptaxering och skattetillägg inte skall behöva betalas in förrän dom avkunnats i sista instans samt att sanktionen eller straffet skall stå i rimlig proportion till brottets storlek och allvar. I motion Sk452 av Elizabeth Nyström m.fl. (m, fp, kd, c) godtas skattetillägg endast om avsikten varit att lämna felaktiga uppgifter eller om de felaktiga uppgifterna lämnats av grov oaktsamhet. Motionärerna menar vidare att det räcker med tre månaders handläggningstid för omprövning eller dom i länsrätt då det gäller skattetillägg samt att det bör kunna medges ytterligare anstånd då det gäller betalningen.

Utskottets ställningstagande

Skattetilläggsreglerna reformerades genom riksdagsbeslut våren 2003 (prop. 2002/03:106, bet. 2002/03:SkU16). Bakom ändringarna låg ett omfattande utredningsarbete, och även vissa domar i Europadomstolen (enligt vilka den tidigare utformningen i viktiga avseenden stred mot Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna) spelade in. I den nya utformningen tas skattetillägg alltjämt ut vid lämnande av en oriktig uppgift eller i fall av skönstaxering respektive skönsbeskattning. Möjligheterna att göra nyanserade bedömningar i varje enskilt fall har dock utökats och förbättrats. De befintliga befrielsegrunderna har förtydligats och kompletterats med nya grunder för när befrielse från skattetillägg skall ske. Exempelvis kan befrielse från skattetillägg ske när det förflutit oskäligt lång tid till dess att skattetillägget skall bestämmas. Även i de fall då en skattskyldig döms till en påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69) till följd av en gärning som innefattar lämnande av en oriktig uppgift som föranleder skattetillägg kan befrielse ske. Befrielse kan ges helt eller delvis. För att öka rättssäkerheten har en rätt att erhålla anstånd med betalning av skattetillägget till dess att länsrätten prövat den fråga som föranlett tillägget införts. Dessutom behöver numera säkerhet aldrig ställas vid anstånd med skattetilläggsbeloppet. Motsvarande förändringar har i huvudsak skett för bestämmelserna om tulltillägg. Genom denna möjlighet för de skattskyldiga att skjuta på verkställigheten av skattetillägg i tvistiga fall har utskottet ansett att kraven på rättssäkerhetsgarantier i Europakonventionen är uppfyllda.

De nu redovisade förändringarna av skattetilläggsystemet ligger enligt utskottets uppfattning helt i linje med motionärernas önskemål. Att i systemet införa uppsåts- och oaktsamhetsgrunder i stället för de objektiva kriterier och tydliga befrielsegrunder som nu gäller skulle göra hela systemet mer svårtilämpat och mindre förutsebart och således gå helt på tvärs mot principen om bättre rättssäkerhet på detta område. Beträffande frågan om en uppsnabbning av handläggningstiden har utskottet tidigare framhållit att detta i grund och botten är ett resursproblem som bör prövas i samband med behandlingen av budgetpropositionen varje år. Utskottet hyser dock förhoppningar om att den nya enhetliga organisationen av skatteförvaltningen, som sedan årsskiftet hålls

samman i en enda myndighet, Skatteverket, skall visa sig mera effektiv i vad avser bl.a. ärendehandläggningen. Utskottet avstyrker samtliga de motioner som behandlas i detta avsnitt.

Ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motioner om ett tillkännagivande om ökade möjligheter att få ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt.

Jämför reservation 9 (c).

Gällande bestämmelser m.m.

Möjligheten att få ersättning för kostnader för bl.a. ombud i skattemål regleras i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. Bestämmelserna innebär bl.a. att en skattskyldig som i ett mål har haft kostnader hos domstol eller andra myndigheter för ombud eller biträde, utredning eller annat som skäligen behövs för att ta till vara hans rätt skall beviljas ersättning om

1. han helt eller delvis vinner bifall till sina yrkanden i ärendet eller målet,
2. målet avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen, eller
3. det finns synnerliga skäl för ersättning.

Vissa kostnader får inte ersättas, t.ex. kostnader för deklaration och för eget arbete.

Motionerna

I motion N329 (yrkande 25) av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkas förbättrade ersättningsmöjligheter för bl.a. småföretag att anlita experthjälp i skattemål. Motionärerna framhåller att för närvarande har bara företag med god ekonomi råd att driva skattemål på ett acceptabelt sätt. I motion Sk450 av Sven Bergström m.fl. (c, m, fp och kd) framhålls att en översyn av lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. behöver göras för att garantera de skattskyldiga rättssäkerhet vid beskattningen. Det kan vara svårt, menar motionärerna, för småföretagare att förhandla fram ett tillräckligt rättsskydd för skatteärenden i sin företagsförsäkring.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare betonat att principen bör vara att ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt skall kunna beviljas en skattskyldig som verkligen har behov av juridisk sakkunskap för att på ett effektivt sätt kunna föra sin talan. Det bör emellertid samtidigt beaktas att förvaltningsmyndigheter och förvaltningsdomstolar är skyldiga att självmant införskaffa den

utredning som krävs och att behovet av ombud i ett skattemål därför normalt sett är betydligt mindre än t.ex. i ett tvistemål vid allmän domstol. Att utforma ersättningsreglerna så att de kompenserar för eventuella brister i företagens försäkringar kan enligt utskottets mening inte komma i fråga. Utskottet avstyrker med det anförda motionerna N329 yrkande 25 och Sk450.

Ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motioner med krav på förslag eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet.

Jämför reservation 10 (m, kd).

Motionerna

I motion N248 (yrkande 11) av Bo Lundgren m.fl. (m) begärs förslag av regeringen på en rad områden inom beskattningen. Motionärerna kräver bl.a. lättnader i fråga om de s.k. 3:12-reglerna i samband med andelsbyten och i arvsskatten då det gäller aktier som fallit i värde. Vidare framförs krav på en ”omvänd generalklausul” och den nuvarande generalklausulens avskaffande. Vidare anser motionärerna att oaktsamhet eller uppsåt bör föreligga för att skattetillägg skall påföras, att upptaxering och skattetillägg inte skall behöva inbetalas innan en lagkraftvunnen dom föreligger samt att det bör krävas mindre resurser i tid och pengar för att driva skattemål. Ytterligare några punkter på motionärernas lista är att högst 24 månader bör förflyta mellan det att Skatteverket beslutat om skattetillägg och det att dom avkunnats i sista instans, att möjligheterna till skäligen ersättning för experthjälp vid skattemål bör förbättras, att en betalning skall anses ha kommit Skatteverket till handa den dag inbetalning sker samt att momsinsbetalningstidpunkterna senareläggs.

I motion Sk298 av Lennart Hedquist m.fl. (m) föreslås att en parlamentarisk utredning tillsätts för att ta upp en rad frågor som motionärerna finner angelägna. Dit hör att anstånd med betalning vid begäran om omprövning av sanktionsavgift bör medges automatiskt tills målet avgjorts i sista instans. Oaktsamhet eller uppsåt bör krävas för påförande av skatte- eller tulltillägg, anser motionärerna vidare. Inlämnandetidpunkten bör anses vara den tidpunkt när en uppgift är inlämnad. Inga tvångsåtgärder bör vidtas utan noggrann rättslig prövning. Utredningen bör vidare omfatta en översyn av den långsamma skatteprocessen, förvaltningsdomstolarnas organisation, metoder och kompetens på skatteområdet samt en utvärdering av taxeringslagen från 1990.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar inte motionärernas uppfattning att det finns något samlat reform- eller utredningsbehov på de områden som nämns i motionerna. Beträffande de s.k. 3:12-reglerna och arvsskatten vid generationsskiften pågår för närvarande överväganden inom Regeringskansliet som bör avvaktas. Beträffande skattetillägs- och anståndsfrågan har förändringar genomförts så pass nyligen att det ännu är för tidigt att analysera några erfarenheter. Beträffande användningen av tvångsmedel arbetar för närvarande en utredning med frågan i vilken utsträckning skattebrottsenheterna behöver använda processuella tvångsmedel för att effektivisera verksamheten (dir. 2004:26). Vad gäller de övriga detaljerna i motionärernas respektive kravlista finner utskottet att de överdriver problemen. I vart fall anser utskottet att någon åtgärd av riksdagen inte är påkallad, och utskottet har också i olika sammanhang tagit avstånd från liknande krav. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna N248 yrkande 11 och Sk298.

Registrering av etnisk tillhörighet i folkbokföringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion med förslag om införande av en möjlighet att registrera etnisk tillhörighet i folkbokföringen.

Motionen

I motion Sk284 (yrkandena 3 och 4) av Ana Maria Narti (fp) föreslås att befolkningsstatistiken avseende folkminoriteter bör anpassas efter människors frivilligt uttalade önskan att tillhöra viss etnisk minoritet. Denna identitet bör kunna få registreras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att uppgifter om etnisk tillhörighet kan vara känsliga och att det kan finnas en risk för att uppgifterna skulle kunna missbrukas om de förs in i folkbokföringsregistret. Uppgifter om etnisk tillhörighet behövs inte heller för de syften som folkbokföringen skall fylla och kan därför inte motiveras med ändamålet med registret. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion Sk284 yrkandena 3 och 4.

Folkbokföringen för studerande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motioner om ett tillkännagivande om att studerande skall få folkbokföra sig i sina tidigare hemkommuner.

Jämför reservation 11 (c).

Gällande bestämmelser

Folkbokföringen skall bedömas efter de faktiska förhållandena, och någon valfrihet i fråga om var man skall vara folkbokförd finns enligt gällande regler (med några få undantag) inte. Vuxna studerande skall folkbokföras där de regelmässigt tillbringar sin dygnsvila enligt samma regler som gäller för vuxna i allmänhet. Elever under 18 år som bor tillsammans med föräldrar eller andra anhöriga anses i folkbokföringssammanhang bosatta där, även om de på grund av skolgång regelmässigt tillbringar sin dygnsvila på annat håll. Detsamma gäller elever som fyllt 18 år så länge studierna avser grundskole- eller gymnasiestudier eller motsvarande.

Motionerna

I motion Sk268 av Lennart Kollmats (fp) yrkas att det skall införas en möjlighet för studerande att välja om de vill folkbokföra sig i studieorten eller i den tidigare hemkommunen, åtminstone under sommaren. Motionären framhåller att de gällande reglerna ger upphov till problem för studenter som vistas under sommaren i sin tidigare hemkommun och blir sjuka och måste uppsöka sjukvården. I motion Sk249 av Jörgen Johansson (c) yrkas också att studerande skall få välja var de vill vara folkbokförda. Motionären framhåller att den nuvarande ordningen innebär att landsbygds- och glesbygdskommuner töms på unga kommuninnevanare och får försämrad ekonomi.

Utskottets ställningstagande

Som framgått kan elever under 18 år och äldre elever som fortsätter grundskole- eller gymnasiestudier och som har egentligt hemvist tillsammans med föräldrar eller andra anhöriga folkbokföras där, trots att de tillbringar dygnsvilan på annat håll. Andra studerande följer huvudregeln som innebär att folkbokföringen skall bedömas efter de faktiska omständigheterna. Någon valfrihet i fråga om var en person skall vara folkbokförd finns med några få undantag inte. Utskottet, som vid åtskilliga tillfällen tidigare har behandlat den nu aktuella frågan, vidhåller att det inte finns någon anledning att utöka de nämnda undantagen med högskolestuderande och avstyrker motionerna Sk268 och Sk249.

Kvarskrivning i folkbokföringen för misshandlade invandrarkvinnor som riskerar att utvisas till sina hemländer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett tillkännagivande om en rätt för misshandlade invandrarkvinnor som tagit sin tillflykt till kvinnojourerna och som riskerar att utvisas till sina hemländer att ”kvarskrivnas”.

Jämför särskilt yttrande 3 (m, kd, c).

Gällande bestämmelser

Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som huvudregel offentliga. I vissa fall kan det dock vålla olägenhet för en person att sådana uppgifter lämnas ut. Med hjälp av t.ex. adressuppgift från ett folkbokföringsregister kan en förföljare spåra upp en viss person för att hota eller utöva våld mot personen. Även andra uppgifter som registreras inom folkbokföringen kan användas som ett led i förföljelse. För att uppgifterna i folkbokföringen inte skall kunna missbrukas på detta sätt finns vissa möjligheter att vidta åtgärder till skydd för förföljda personer.

Sekretessmarkering i folkbokföringsregistren är den första skyddsåtgärd som tillgrips när man kan befara att folkbokföringsuppgifter kan komma till användning för personförföljelse. Markeringen anger att särskild försiktighet bör iakttas vid bedömningen av om uppgifter av personen i fråga bör lämnas ut, eftersom uppgifterna kan omfattas av sekretess. Sekretessmarkering är alltså avsedd att ge myndigheterna en varningssignal vid utlämnande av uppgifter som normalt sker utan särskild sekretessprövning. Sekretessmarkering har använts inom folkbokföringen under många år och skatteförvaltningen har utarbetat särskilda rutiner för systemet.

Så kallad *kvarskrivning* regleras i 16 § folkbokföringslagen (1991:481). Enligt denna bestämmelse får en person som av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier på annat sätt medges att vid flyttning vara folkbokförd på den gamla folkbokföringsorten. Kvarskrivning kan ske endast efter ansökan av den enskilde och får medges endast om den enskildes behov av skydd inte kan tillgodoses genom besöksförbud eller på annat sätt. Kvarskrivningen får avse även den flyttande personens medflyttande familj.

Bestämmelser om *fingerade personuppgifter* infördes den 1 juli 1991 och regleras i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter. Enligt lagen kan en folkbokförd person som riskerar att bli utsatt för särskilt allvarlig brottslighet som riktar sig mot dennes liv, hälsa eller frihet medges att använda andra personuppgifter om sig själv än de verkliga (fingerade personuppgifter). Det krävs också att personen inte kan ges tillräckligt skydd på annat sätt. Huvudregeln är att medgivandet gäller för obegränsad tid, men det får begränsas till

viss tid. Ett medgivande att använda fingerade personuppgifter får även ges åt en familjemedlem som varaktigt bor tillsammans med den person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet.

Motionen

I motion Ju443 (yrkande 7) av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m) föreslås en rätt för invandrarkvinnor som tagit sin tillflykt till kvinnojourerna och som riskerar att utvisas till sina hemländer att ”kvarskrivnas”.

Utskottets ställningstagande

Det problem som motionärerna berör tangerar de frågor som tas upp i Personsäkerhetsutredningens delbetänkande SOU 2002:71 *Mot våld i nära relationer* som innehåller förslag till åtgärder för att motverka våld inom familjen och erbjuda utsatta kvinnor och andra närstående skydd och stöd. För att det fortsatta arbetet mot våld i nära relationer skall kunna bedrivas mer effektivt föreslår utredningen att det struktureras och att insatserna präglas av långsiktighet. Utredningen föreslår därför att en nationell handlingsplan mot våld i nära relationer antas. Förslaget innefattar ett antal åtgärder som syftar till att förstärka skyddet för våldsutsatta kvinnor och andra närstående. Det handlar t.ex. om att ytterligare förbättra myndigheternas handläggningsrutiner rörande familjevåldsärendena och att utveckla nya arbetsmetoder. Planen innehåller också en ökad satsning på kvinnojourerna. Bland de lagstiftningsåtgärder som därutöver föreslås kan nämnas ett nytt institut inom folkbokföringen, nämligen skyddad folkbokföring, som skall kunna användas av dem som blir utsatta för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier på annat sätt.

Regeringen har nyligen föreslagit att det skall bli möjligt att bevilja tidsbegränsat uppehållstillstånd till utlänningar då det är befogat med hänsyn till genomförandet av förundersökning eller huvudförhandling i brottmål. Härigenom får utländska brottsoffer och vittnen, s.k. bevispersoner, en laglig möjlighet att tillfälligt stanna kvar i Sverige för att genom vittnesmål och annan bevisning bistå brottsutredande personal att lagföra brott. I propositionen framhålls att folkbokföring i Sverige kan komma att aktualiseras i de fall vistelsen i Sverige varar längre tid än ett år. Utskottet vill för sin del tillägga att om en person, som på detta sätt folkbokförs i Sverige, är utsatt för personförföljelse, kan även de ovan beskrivna reglerna till skydd för missbruk av folkbokföringsuppgifterna komma att tillämpas, dvs. sekretessmarkering, kvarskrivning eller fingerade personuppgifter. Socialförsäkringsutskottet har tillstyrkt regeringens förslag och riksdagen kommer att fatta beslut i ärendet inom kort (prop. 2003/04:35, bet. 2003/04:6).

Utskottet konstaterar att arbete är på gång för att förbättra förhållandena för de drabbade kvinnorna oavsett bakgrund. Utskottet anser att resultatet av beredningen inom Regeringskansliet bör avvaktas innan ställning tas till om kvarskrivningsreglerna skall göras lättare tillämpliga på just den personkategori som motionären nämner. Med det anförda avstyrker utskottet motion Ju443 yrkande 7.

Skyddad identitet i folkbokföringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett tillkännagivande om en rätt för kvinnor som varit utsatta för trafficking att få skyddad identitet i samarbete med de nordiska länderna.

Jämför reservation 12 (v, mp).

Motionen

I motion Ju448 (yrkande 7) av Mona Jönsson m.fl. (mp) förespråkas en rätt för kvinnor som varit utsatta för trafficking att få skyddad identitet i samarbete mellan de nordiska länderna.

Utskottets ställningstagande

I Personsäkerhetsutredningens slutbetänkande 2004:1 *Ett nationellt program om personsäkerhet* föreslås bl.a. ett ökat samarbete med andra länder, och särskilt inom Norden, på vittnesskyddsområdet. Förberedelser pågår också för ett sådant samarbete, och bl.a. har en arbetsgrupp som lyder under ländernas rikspolischefer bildats för att bana väg för ett kommande utbyte av hotade personer mellan länderna, sägs det i utredningen. Frågan som motionärerna har väckt är således redan uppmärksammas och någon åtgärd av riksdagen behövs inte. Utskottet avstyrker därför motion Ju448 yrkande 7.

Den territoriella indelningen i folkbokföringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett tillkännagivande om att Svenska kyrkans församlingsbegrepp skall utmönstras ur folkbokföringen.

Bakgrund

Enligt folkbokföringslagen skall en person folkbokföras på den fastighet, i vissa fall även lägenhet, och i den territoriella församling där vederbörande är att anse som bosatt. Sverige är indelat i territoriella församlingar, som i dag är kyrkliga. Folkbokföring sker enligt folkbokföringslagen inte i socken men gränserna för de äldre socknarna sammanfaller i många fall med församlingsgränserna.

I betänkandet SOU 2000:17 *Folkbokföring efter stat-kyrka-reformen m.m.* föreslog Utredningen om folkbokföring i församling att territoriell församling skulle utmönstras ur folkbokföringslagen och ersättas med kommun. Ett stort antal remissinstanser riktade kritik mot detta förslag. I budgetpropo-

sitionen för år 2002 anförde regeringen som sin bedömning att folkbokföring även fortsättningsvis bör ske i territoriell församling inom Svenska kyrkan (prop. 2001/02:1 utg.omr. 3 s. 21).

Motionen

I motion Sk387 (yrkandena 1 och 2) av Martin Andreasson (fp) anfördes att folkbokföringen inte bör styras av Svenska kyrkans territoriella indelning. I stället bör det civila församlingsbegreppet knytas till de församlingsgränser som gällde innan den nu pågående vågen av församlingssammanläggningar började. För att markera boskillnaden mellan kyrka och stat kan de civila församlingarna i fortsättningen kallas för socken eller – i Sveriges tidigare städer – annat lämpligt begrepp.

Utskottets ställningstagande

Det var bl.a. just av det skälet att det allmänna saknar bestämmanderätten över församlingsindelningen som Utredningen om folkbokföring i församling i det ovan nämnda betänkandet SOU 2000:17 föreslog att folkbokföring i kyrklig församling skulle upphöra och i stället ske på fastighet och i kommun. På grund av remissopinionen som bl.a. ville värna om det kulturhistoriska arvet valde dock regeringen att inte lägga fram något förslag om ändrade regler för folkbokföringen i detta hänseende. De äldre reglerna består således, och utskottet finner att det inte finns anledning att nu ändra dem. Utskottet avstyrker således motion Sk387 yrkandena 1 och 2.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. F-skattsedel, punkt 2 (m, fp, kd)

av Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m), Stefan Hagfeldt (m) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om F-skattsedel. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Fi305 yrkande 4, 2003/04:Fi308 yrkande 19 och 2003/04:Sk346 och bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk251, 2003/04:Sk391, 2003/04:Ub270 yrkande 2, 2003/04:N226 yrkande 3, 2003/04:N329 yrkande 6 och 2003/04:A308 yrkande 3.

Ställningstagande

Vi håller med motionärerna bakom parti- och kommittémotionerna Fi305 yrkande 4 (fp) och Fi308 yrkande 19 (kd) samt motion Sk346 (m) om att möjligheterna att få sig tilldelad en F-skattsedel är i dag alltför begränsade. Dagens regler stänger nämligen ute många entreprenörer som vill starta eget. Utan en kontinuerlig nyetablering av företag minskar möjligheterna att det växer upp nya och verkligen livskraftiga företag. För att så många företag som möjligt skall så att säga få chansen att etableras och sedan växa till sig bör reglerna vara mer generösa när det gäller möjligheten att erhålla F-skattsedel.

Felaktiga F-skattsedelsinnehav eller eventuella missbruk av F-skattsedelsinnehav bör i stället motverkas genom att använda återkallelsemöjligheterna. Enligt gällande regler återkallar Skatteverket en F-skattsedel för den som begär det eller som slutar att bedriva näringsverksamhet. F-skattsedeln kan också återkallas för den som inte lämnar självdeklaration, inte redovisar eller betalar sina skatter och avgifter, har näringsförbud eller är i konkurs. Genom dessa regler upprätthålls disciplinen inom F-skattesystemet, men vi anser samtidigt att det är lämpligt att fortlöpande följa upp och granska återkallelsegrunderna för att se om de behöver modifieras på någon punkt med hänsyn till utvecklingen på företagsetableringsområdet. Härigenom kan man lätta på de strikta reglerna om tilldelning av F-skattsedel.

Vad som är fel med dagens regler är bl.a. att företagaren inte tidigare får ha varit anställd hos uppdragsgivaren. Vidare får företagaren inte heller använda uppdragsgivarens utrustning eller ha endast ett fåtal kunder som anlitar företagets tjänster under långa perioder. Företagaren får inte bedriva ekonomisk verksamhet av "allmän karaktär" eller ha en alltför låg ekonomisk riskprofil. Dessa krav innebär sammantaget att nyföretagandet inom tjänstesektorn hindras allvarligt, och bl.a. missgynnas kvinnor som skulle kunna starta eget inom vårdsektorn. Vi har också fått indikationer på att godtycklighet och olika behandling vid F-skattsedelstilldelningen förekommer beroende på var i landet man lämnar in sin ansökan. Det anförda visar enligt vår mening att det finns ett behov av en reformering av reglerna om F-skattsedelstilldelning. När det gäller inriktningen av en sådan reform delar vi uppfattningen i motion Sk308 att alla som vill ha en F-skattsedel för att kunna bedriva verksamhet i egen regi i princip också bör kunna få ut en F-skattsedel, givetvis under förutsättning att man inte har näringsförbud eller skatteskulder.

Vad nu anförts bör riksdagen med bifall till motionerna Fi305 yrkande 4, Fi308 yrkande 19 och Sk346 samt med anledning av övriga nu behandlade motioner som sin mening ge regeringen till känna.

2. F-skattsedel, punkt 2 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om F-skattsedel. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:N329 yrkande 6 och bifaller delvis motionerna 2003/04:Fi305 yrkande 4, 2003/04:Fi308 yrkande 19, 2003/04:Sk251, 2003/04:Sk346, 2003/04:Sk391, 2003/04:Ub270 yrkande 2, 2003/04:N226 yrkande 3 och 2003/04:A308 yrkande 3.

Ställningstagande

Innehav av F-skattsedel är viktigt för alla företagare och särskilt viktigt för tjänsteföretagare, eftersom bara ett sådant innehav befriar kunden från ansvaret att behöva betala skatt och arbetsgivaravgift på ersättningen för den utförda tjänsten. Utan F-skattsedel kommer man lätt till korta i konkurrensen. På landsbygden är innehavet särskilt viktigt eftersom en stor del av befolkningen är beroende av företagande, särskilt småföretagande.

Det är sant att det har gjorts vissa förbättringar såvitt gäller möjligheterna att erhålla F-skattsedel. Bland annat skedde den 1 januari 1998 en regeluppmjukning som innebar att det numera är Skatteverket som skall visa att det finns skälig anledning att anta att näringsverksamhet varken bedrivs eller kommer att bedrivas för att Skatteverket skall vägra utfärda F-skattsedel åt

någon som vill få en sådan sedel och som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet här i landet (prop. 1997/98:33, bet. 1997/98:SkU9). Ändå anser jag i likhet med motionärerna bakom motion N329 att Skatteverkets tillämpning av reglerna fortfarande kan vara alldeles för snäv då det gäller bedömningen om den sökande kommer att bedriva näringsverksamhet i skattelagarnas mening.

Skatteverkets bedömning i denna fråga bygger i sin tur på ett självständighetskriterium som bl.a. innebär att den som endast har uppdrag från sin tidigare arbetsgivare inte anses bedriva näringsverksamhet. Denna praxis är särskilt olycklig för sjukvårdspersonal som vill starta eget men formellt säljer sina tjänster endast till landstinget eller kommunen och som därför är så att säga diskvalificerade från F-skattsedelsinnehav så länge inte andra kunder till de producerade tjänsterna kan uppbringas. Kvinnor drabbas särskilt hårt av systemet. Sjuksköterskor hindras från att starta eget eftersom de i regel bara har landstinget och möjligen kommunen som uppdragsgivare för tjänsten. Efter ett bakslag i domstol har Vårdförbundet reagerat kraftigt mot detta förhållande.

Som framhålls i motion N329 borde, med enklare regler för att få F-skattsedel, administrationen kunna effektiviseras och handläggningstiderna kortas. Detta skulle naturligtvis vara en fördel. En tanke som bör prövas seriöst är att tilldela alla som föds här i landet en latent F-skattsedel som sedan skulle kunna aktiveras i vuxen ålder av de personer som vill starta ett eget företag. Denna F-skattsedel skulle sedan få återkallas endast på sakliga grunder. Det anförda bör ges regeringen till känna, vilket innebär att jag tillstyrker motion N329 yrkande 6 och tillstyrker delvis övriga nu behandlade motioner.

3. Uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedeln, punkt 4 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om arbetsgivaravgifter m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk212 och 2003/04:Sk216 och avslår motion 2003/04:Sk386.

Ställningstagande

Med en uppställning av slutskattsedeln, och möjligen även den förtryckta deklaraionsblanketten, som gör det möjligt att överblicka arbetsgivaravgifternas och pensionsavgifternas storlek skulle, anser vi, skattebetalarna kunna få en bättre information om det allmännas skatte- och avgiftsuttag på löner och andra arbetsinkomster än för närvarande. Med nuvarande datateknik bör en sådan utökad information på slutskattsedeln respektive deklaraionsblanketten

inte vålla nämnvärt merarbete för Skatteverket, och vinsten i form av ett ökat medvetande hos medborgarna om skatternas och avgifternas storlek överväger stort de eventuella nackdelarna i form av ökade administrativa insatser. Med det anförda tillstyrker vi motionerna Sk212 och Sk216 och avstyrker motion Sk386.

4. Uppgifter på lönebesked, punkt 6 (m, kd)

av Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om uppgifter på lönebesked. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk217, 2003/04:Sk235 och 2003/04:Sk429.

Ställningstagande

I Sverige, med världens högsta skattetryck, är det särskilt viktigt att synliggöra det totala skattetrycket i olika sammanhang. Många skatter är dolda för de enskilda löntagarna, t.ex. arbetsgivaravgiften. Ett lönebesked med information om bruttolön, inklusive alla skatter och avgifter för såväl arbetsgivaren som den enskilde, är ett utmärkt sätt att synliggöra det faktiska skattetrycket på löner och andra arbetsinkomster. Åtminstone en gång om året bör den anställda få ett lönebesked i vilket bruttolönen inklusive avgifter enligt lag och avtal redovisas. Därefter redovisas arbetsgivaravgifter, löneskatter och andra pålagor som dras av från den ursprungliga bruttolönen. Staten som arbetsgivare bör kunna föregå med gott exempel. Detta bör riksdagen med anledning av motionerna Sk217, Sk235 och Sk429 som sin mening ge regeringen till känna.

5. Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m., punkt 7 (m, fp, kd)

av Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m), Stefan Hagfeldt (m) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om längre perioder för momsredovisning m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Fi305 yrkande 5 och 2003/04:N414 yrkandena 4 och 20 och avslår motionerna 2003/04:Sk383, 2003/04:N329 yrkande 26 och 2003/04:N414 yrkande 21.

Ställningstagande

I dag har många enskilda näringsidkare en ojämn inkomst under året. Det system som finns i dag med preliminär deklaration som avges vid årets början innebär att den totala skatt som man räknar med att betala under året fördelas jämnt över tiden. Detta innebär att företagaren kan komma att behöva betala skatt utan att ha haft motsvarande inkomst. Vi biträder förslaget i motion Fi305 yrkande 5 om ett skattebetalningssystem där inbetalning av skatt sker först efter det att man haft inkomsten.

I dag kan företagaren betala in skatten på ett skattekonto. Grundidén med skattekontot är enligt vår mening bra, men vi ställer oss bakom förslaget i motion Fi305 yrkande 5 att reglerna bör ändras så att redovisning och betalning skall ha sänts in senast det angivna datumet. För att underlätta för små aktieföretag bör, som föreslås i samma motion, eventuella förseningsavgifter sättas i relation till det försenade beloppets storlek.

Vi föreslår att riksdagen gör ett uttalande med en inriktning som här har angetts. Det innebär att vi tillstyrker motionerna Fi305 yrkande 5 och N414 yrkandena 4 och 20 och avstyrker övriga motioner och motionsyrkanden.

6. Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m., punkt 7 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om längre perioder för momsredovisning m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:N329 yrkande 26 och avslår motionerna 2003/04:Fi305 yrkande 5, 2003/04:Sk383 och 2003/04:N414 yrkandena 4, 20 och 21.

Ställningstagande

Som framhålls i motion N329 yrkande 26 finns det en risk för att vissa storföretag förlänger sina betalningstider på ett sådant sätt att underleverantörerna måste betala in momsen på en transaktion innan de har fått betalt från sin kund, storföretaget. För att inte företagare skall tvingas betala in mervärdesskatt på skattekontot innan företagaren har fått betalt av sin kund bör tidpunkten för redovisning och betalning av mervärdesskatt förskjutas. Inbe-

talning av skatter och avgifter för anställd personal samt skatt för företaget eller företagets ägare är i dag inte synkroniserat med mervärdesskatteperioden, såvitt gäller mindre företag. Detta förhållande leder till administrativa problem och i vissa fall felredovisningar. Sammantaget bör därför, som förespråkas i motionen, en gemensam period införas och en gemensam tidpunkt fastställas för redovisningen, lämpligen den sista dagen i efterföljande månad. En gemensam betalningsdag enligt detta förslag liknar det system som gäller för större företag. Jag föreslår att riksdagen som sin mening ger det anförda till känna för regeringen och tillstyrker därmed motion N329 yrkande 26. Övriga motioner och motionsyrkanden avstyrker jag däremot.

7. Generalklausulen i skatteflyktslagen, punkt 9 (m, fp, kd)

av Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m), Stefan Hagfeldt (m) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om generalklausulen i skatteflyktslagen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Fi305 yrkande 6.

Ställningstagande

Den s.k. generalklausulen är enligt vår mening utformad så att den står i strid mot fundamentala principer inom lagstiftningen, särskilt skattelagstiftningen, som syftar till att eliminera risken för godtycklig beskattning och annan maktutövning. Dess tillämpning är svårbegriplig och helt oförutsägbar för de skattskyldiga. I rättssäkerhetens idé ligger att reglerna skall vara fasta och tydliga så att medborgarna därigenom kan förutse och förstå konsekvenserna av sitt handlande. Medborgarna måste ha förutsättningar att känna till var gränsen går mellan vad som är tillåtet och vad som är förbjudet och klart veta vilka sanktionerna är om bestämmelserna överträds. Generalklausulen har uppenbara brister i dessa hänseenden och bör därför avskaffas. Detta bör riksdagen med bifall till motion Fi305 yrkande 6 som sin mening ge regeringen till känna.

8. Skattetillägg, punkt 10 (m, kd, c)

av Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m), Roger Tiefensee (c) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skattetillägg. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:K271 yrkande 12 och 2003/04:N329 yrkande 24 och bifaller delvis motion 2003/04:Sk452.

Ställningstagande

Sverige har fällts i Europadomstolen för brott mot konventionen om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna till följd av det svenska systemet med skattetillägg. Domstolen har påpekat att det svenska skattetillägget är att anse som ett straff och inte en administrativ avgift. Detta synsätt utlöser vissa rättighetsgarantier. En del har åtgärdats genom riksdagens beslut om ändrade regler för skattetillägg under våren 2003 men inte tillräckligt.

En brist i systemet är att det tar för lång tid att få en rättslig prövning av ett skattetillägg, vilket strider mot principen om rätten att få sitt straff prövat i domstol inom rimlig tid. Att man i Sverige kan tvingas vänta upp till tio år för att få sin sak prövad är helt oacceptabelt.

Europadomstolen kritiserade också det faktum att enskilda företagare inte heller kan få anstånd med verkställigheten till dess att saken har prövats i domstolen, dvs. att straffet utmäts innan det finns en lagkraftvunnen dom. Vi vill att det svenska skattesystemet anpassas helt till kravet på rättssäkerhet på detta område. En utgångspunkt bör vara att de som väljer att överklaga ett beslut från Skatteverket inte skall behöva vänta oskäligt lång tid för att få sin sak prövad och inte heller behöva betala in ett eventuellt skattetillägg förrän dom avkunnats i högsta instans.

En annan systemändring som bör ske till följd av Europadomstolens domar mot Sverige är att det bör vara Skatteverkets sak att visa att företagaren förfarit oaktsamt eller haft uppsåt att lämna felaktiga uppgifter för att man skall kunna utdöma skattetillägg och upptaxering. Vid beräkningen av storleken och utformningen i övrigt av ett eventuellt skattetillägg bör även vägas in att en sanktion eller ett straff skall stå i proportion till brottets storlek och allvar.

Riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen med den inriktning som här har angetts. Det innebär att vi tillstyrker bifall till motionerna K271 yrkande 12 och N329 yrkande 24 och delvis bifall till motion Sk452.

9. Ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, punkt 11 (c) av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk450 och 2003/04:N329 yrkande 25.

Ställningstagande

Möjligheterna till ersättning för ombudskostnader i ärenden och mål om skatt är enligt vår uppfattning alltför restriktiva. Det är fortfarande alldeles för svårt att erhålla ersättning för sina kostnader om man ifrågasätter Skatteverkets bedömning eller överklagar ett taxeringsbeslut. De bestämmelser som nu gäller utformades innan rättshjälpslagen ändrades och den allmänna rättshjälpen kraftigt reducerades och gjordes subsidiär till rättsskyddet i hemförsäkringen. Skattemål kan vara mycket komplicerade och Skatteverket har alltid specialister och professionella skattejurister till sitt förfogande. Det är inte rimligt att den enskilde som anser sig behöva hjälp av ett ombud inte skall kunna få ersättning för detta. Särskilt angeläget är det att förbättra ersättningsmöjligheterna för bl.a. småföretag som behöver anlita experthjälp i skattemål. Jag föreslår en översyn av lagen för att garantera de skattskyldiga rättssäkerhet vid beskattningen och tillstyrker motionerna N329 yrkande 25 och Sk450. Jag anser att riksdagen bör rikta ett tillkännagivande i enlighet med det anförda till regeringen.

10. Ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet, punkt 12 (m, kd)

av Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändrad lagstiftning eller utredning beträffande olika rättssäkerhetsfrågor på skatteområdet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk298 och 2003/04:N248 yrkande 11.

Ställningstagande

Vi anser, liksom motionärerna bakom motion N248, att det är viktigt att man råder bot på den rättsotrygghet som många företagare lever under till följd av skattelagstiftningen. Somliga ändringar är så angelägna att vi föreslår att riksdagen omedelbart begär förslag av regeringen om förändringar i skattelagstiftningen, andra är av den arten att de lämpligen bör utredas.

Till den förstnämnda kategorin, som riksdagen bör begära förslag om, hör en reformering av 3:12-reglerna och reglerna om framskjuten beskattning så att de företagare som sålt sina företag mot andelar i ett annat företag, vilka sedan fallit i värde eller blivit helt värdelösa, inte drabbas av orimliga skatte-

effekter. Även arvsbeskattningen bör reformeras på liknande sätt när arvfallen egendom minskat i värde under tiden mellan dödsfallet och arvskiftet. För att undvika att företagare och enskilda drabbas av denna typ av orimliga skattekonsekvenser bör en ”omvänd generalklausul” införas i skattelagstiftningen, och samtidigt bör den nuvarande generalklausulen i skatteflyktslagen avskaffas. När det gäller skattetillägg bör vid begäran om omprövning eller överklagande automatiskt anstånd med betalningen medges tills målet avgjorts i sista instans. För att utdöma skattetillägg bör det också visas att oaktamhet eller uppsåt föreligger, och en upptaxering eller ett skattetillägg bör inte behöva betalas förrän lagkraftvunnen dom föreligger. Maximalt 24 månader bör få gå från Skatteverkets beslut om skattetillägg till dess att dom avkunnats i sista instans. Lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt bör ändras så att möjligheterna till skälig ersättning för experthjälp vid skattemål förbättras. En betalning bör anses ha kommit Skatteverket till handa den dag inbetalningen sker. Momsinbetalningstidpunkterna bör senareläggas.

Vidare ställer vi oss bakom kravet i motion Sk298 om en parlamentarisk utredning för att förstärka rättssäkerheten i skatteprocessen på några andra områden än som nyss nämnts. Utredningen bör syfta till att eliminera tillgripandet av tvångsåtgärder utan en noggrann rättslig prövning, se över den långsamma skatteprocessen och förvaltningsdomstolarnas organisation och metoder och granska deras kompetens på skatteområdet. Vidare bör taxeringslagen från 1990 utvärderas.

Vi anser att riksdagen genom ett tillkännagivande till regeringen bör begära de åtgärder vi ovan har angett. Det innebär att vi tillstyrker motionerna N248 yrkande 11 och Sk298.

11. Folkbokföringen för studerande, punkt 14 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om folkbokföringen för studerande. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk249 och 2003/04:Sk268.

Ställningstagande

Folkbokföringslagen innebär att ungdomar som bedriver högre studier folkbokförs på studieorten. Tyvärr bidrar denna ordning till att kapa banden med hembygden på ett sätt som ibland är olyckligt. Jag anser att folkbokföringslagen bör ändras på den här punkten och att studerande bör kunna välja att vara folkbokförda på hemorten under studietiden. Ungdomar bibehåller därigenom möjligheten att vara aktivt engagerade t.ex. i kommunpolitiken i den hemkommun som de kommer ifrån, och landsbygds- och glesbygdskommu-

nerna behöver inte tömmas på sina unga kommuninnevånare som studerar på universitet eller högskola. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna och vi tillstyrker således motionerna Sk249 och Sk268.

12. Skyddad identitet i folkbokföringen, punkt 16 (v, mp)

av Marie Engström (v) och Barbro Feltzing (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skyddad identitet i folkbokföringen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Ju448 yrkande 7.

Ställningstagande

Vi är av samma uppfattning som motionärerna bakom motion Ju448 yrkande 7 att det kan behövas skyddad identitet för vissa kvinnor som får stanna i landet. Som framhålls i motionen bör det ordnas ett utbyte mellan de nordiska länderna vad gäller personer som behöver skyddad identitet. Detta bör enligt vår mening ges regeringen till känna, och vi tillstyrker följaktligen motionen i denna del.

Särskilda yttranden

1. **Längre perioder för momsredovisning för småföretag m.m., punkt 7 (mp)**

Barbro Feltzing (mp) anför:

Jag håller med motionären bakom motion N414 (mp) om att deklarationsarbetet för småföretagare bör förenklas. Den speciella regeln om att den månatliga skattedeklarationen absolut måste vara bokförd på Skatteverkets konto senast på förfalldagen med risk för förseningsavgift på upp till 1 000 kr förutom kostnadsränta ställer också till problem för framför allt de små företagen och även andra företag med dålig likviditet. Regeln innebär att företagaren varje månad måste räkna och planera bankdagar för att vara säker på att betalningen kommer in i rätt tid. Brister och senfärdighet i postens och bankernas betalningsförmedling bör inte drabba företagaren. Det bör räcka att betalningen av företagets skatter görs på förfalldagen. Reglerna bör ändras. På grund av Miljöpartiets överenskommelse med regeringen om att samarbeta om den ekonomiska politiken avstår jag emellertid från att ställa något yrkande nu. Jag avser dock att även i fortsättningen bevaka frågorna i riksdagen.

2. **Momsredovisning vid handel mellan momspliktiga företag, punkt 8 (c)**

Roger Tiefensee (c) anför:

Vid handel mellan företag inom EU, men utanför den nationella gränsen, debiteras inte mervärdesskatt mellan företagen, förutsatt att respektive företag innehar ett s.k. VAT-nummer. Detta förenklade förfarande borde kunna tillämpas även i handel mellan svenska mervärdesskatteregistrerade företag då samtliga dessa finns registrerade inom samma VAT-system. Nackdelen med nuvarande momsredovisningssystem är att mycket stora summor pengar flyttas mellan företag samt mellan företag och staten utan något beskattningssyfte. Bedrägerier och felaktigheter i redovisningshanteringen tömmer systemet löpande på ett antal miljoner kronor årligen. Genom att radikalt minska volymen av pengar i omlopp och genom att koncentrera momsuttaget och kontrollen till det led där slutlig beskattning skall ske mot konsument eller ej avdragsgill del, kan effektiviteten öka och den administrativa belastningen på företagen och Skatteverket minska. Jag anser således att förslaget i motion N329 yrkande 27 om att tillsätta en utredning som belyser detta alternativ i och för sig är en god idé, men jag utgår ifrån att regeringen uppmärksammar

möjligheten att på detta sätt förenkla det svenska mervärdesskattesystemet när tiden för en översyn är inne. För dagen avstår jag från att ställa något yrkande.

3. Kvarskrivning i folkbokföringen för misshandlade invandrarkvinnor som riskerar att utvisas till sina hemländer, punkt 15 (m, kd, c)

Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m), Roger Tiefensee (c) och Stefan Hagfeldt (m) anför:

Ett av vår tids stora problem är de våldsgärningar som begås mot kvinnor av män. Kvinnor i Sverige som är utsatta för hot, trakasserier och rent våld av män måste kunna lita på att samhället står på deras sida. Det innebär bl.a. att alla berörda myndigheter måste vara lyhörda för dessa kvinnors problem och beredda att ställa upp för dem när det behövs. Kvinnojourerna och brottsofferjourerna spelar en viktig roll i dessa sammanhang genom att de ofta utgör den första instansen som de utsatta kvinnorna kan vända sig till, ofta i ett akut nödläge. Det är viktigt att dessa organisationer har tillräckliga resurser och dessutom goda kanaler till de berörda myndigheterna.

Särskilt utsatta är de invandrarkvinnor som drabbas av hot, trakasserier och ren misshandel av män och som kanske redan tidigare lever i ett socialt och språkligt utanförskap. Om de utöver hoten, trakasserier och misshandeln också är drabbade av sjukdom, drogberoende och dålig ekonomi och kanske har barn som de måste ta hand om inses lätt att de upplever sin situation som förtvivlad. Om dessa kvinnor dessutom hotas av utvisning om de ger sig till känna för myndigheterna kan det dilemma som de därigenom hamnar i bli alldeles omöjligt för dem att själva hantera. Något förtroende för myndigheterna kan dessa kvinnor knappast känna så länge de tror sig veta att det är myndigheternas främsta uppgift att se till att de lämnar landet.

Vi anser liksom motionärerna bakom motion Ju443 yrkande 7 att invandrarkvinnors situation särskilt måste beaktas. Det bör finnas någon rätt för misshandlade invandrarkvinnor som tagit sin tillflykt till kvinnojourerna och som riskerar att utvisas till sina tidigare hemländer att stanna kvar i landet.

Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med att ta fram en nationell handlingsplan för att förbättra våldsutsatta kvinnors ställning. Med hänsyn till att behovet av åtgärder på detta område är både stort och pockande förutsätter vi att det arbetet bedrivs skyndsamt och målmedvetet. Det är möjligt att det inom folkbokföringssystemet kan göras vissa ändringar som kan göra tillvaron lättare för dessa kvinnor. Bland annat gjorde riksdagen häromåret, på förslag av skatteutskottet, ett tillkännagivande om att regeringen borde vidta åtgärder så att skyddade uppgifter i folkbokföringen inte röjs till ovidkommande personer (bet. 2001/02:SkU19), och enligt vad vi erfarit håller man inom Skatteverket och andra berörda myndigheter på med ett gemensamt arbete med denna inriktning. Vi bedömer dock att problemet i huvudsak inte

är av folkbokföringskaraktär och att det således primärt inte hör till skatteutskottets ansvarsområde. Vi ställer därför inte något yrkande i anslutning till detta betänkande.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003

2003/04:K271 av Bo Lundgren m.fl. (m):

12. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om ändring av systemet med skattetillägg i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Fi305 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utökade möjligheter att få F-skattsedel.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om småföretagares skatteinbetalningar.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa den s.k.generalklausulen för skatteflykt.

2003/04:Fi308 av Per Landgren m.fl. (kd):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla som vill ha F-skattsedel skall kunna få det.

2003/04:Sk212 av Inger René (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att arbetsgivaravgiften skall redovisas på slutskattsedeln för statligt anställda.

2003/04:Sk216 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om att debiterade sociala avgifter skall redovisas i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sk217 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att statsanställda på sina lönebesked skall få uppgift om sina totala löne-kostnader.

2003/04:Sk235 av Stefan Hagfeldt och Ola Sundell (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att synliggöra skatter och arbetsgivaravgifter i lönebeskedet.

2003/04:Sk249 av Jörgen Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge de studerande möjlighet att själva välja folkbokföringsort.

2003/04:Sk251 av Jan-Evert Rådström och Henrik Westman (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändring av skattebetalningslagen.

2003/04:Sk268 av Lennart Kollmats (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om studenters mantalsskrivningsort.

2003/04:Sk284 av Ana Maria Narti (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en felaktig befolkningsstatistik.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om invånarnas rätt till frivillig självidentifiering.

2003/04:Sk298 av Lennart Hedquist m.fl. (m):

Riksdagen begär att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning med uppgift att förstärka rättssäkerheten i skatteprocessen i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sk340 av Tobias Billström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att medge företag i Sverige rätten att få redovisa moms och övriga avgifter och skatter i annan valuta än den svenska kronan.

2003/04:Sk346 av Magdalena Andersson och Anita Sidén (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändring av reglerna för F-skattsedel.

2003/04:Sk360 av Hans Unander m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att verka för att huvudentreprenörer inom byggbranschen får ett utvidgat ansvar för underentreprenörernas skatter och avgifter.

2003/04:Sk367 av Hans Unander m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kontroll av kassaapparater.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det bör införas en bättre kontroll av kontanthandeln.

2003/04:Sk383 av Yilmaz Kerimo och Tommy Waidelich (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om momsredovisningsregler för småföretagare.

2003/04:Sk386 av Martin Andreasson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att redovisningen till den enskilde av kyrkoavgift och andra medlemsavgifter till trossamfund hålls tydligt åtskild från redovisningen av obligatoriska skatter och avgifter.

2003/04:Sk387 av Martin Andreasson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att folkbokföring av personer inte skall styras av Svenska kyrkans territoriella indelning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av socken som territoriellt begrepp i folkbokföringslagen och övrig relevant lagstiftning.

2003/04:Sk391 av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det skall vara enkelt att erhålla F-skattsedel inom alla yrkesområden.

2003/04:Sk403 av Hans Hoff (s):

Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med en samlad strategi för att motverka svartarbete.

2003/04:Sk418 av Jan-Olof Larsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av entreprenadkonton för underentreprenörer på en del av arbetsmarknaden.

2003/04:Sk420 av Anders Karlsson och Laila Bjurling (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ekonomisk brottslighet inom kontantbranschen.

2003/04:Sk425 av Mikael Damberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över lagstiftningen i syfte att stärka den enskilde arbetstagarens rätt att få en lönespecifikation som kvitto på att arbetsgivaren har betalat in skatt till skattemyndigheten.

2003/04:Sk429 av Anna Lilliehöök (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om individuell debitering och redovisning av statliga arbetsgivaravgifter.

2003/04:Sk432 av Ronny Olander m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att ett system bör införas som innebär att huvudentreprenörer inom byggbranschen får ett utvidgat ansvar för underentreprenörernas skatter och avgifter.

2003/04:Sk450 av Sven Bergström m.fl. (c, m, fp, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om översyn av lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

2003/04:Sk452 av Elizabeth Nyström m.fl. (m, fp, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om subjektivt rekvisit, befrielse, handläggningstider och anstånd när det gäller skattetillägg.

2003/04:Ju443 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

7. Riksdagen beslutar om invandrarkvinnors rätt till "kvarskrivning" i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Ju448 av Mona Jönsson m.fl. (mp):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om nordiskt samarbete angående skyddad identitet.

2003/04:Ub270 av Tina Acketoft (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utfärda F-skattebevis i samband med utdelning av examina efter genomgången vårdutbildning.

2003/04:N226 av Tobias Krantz (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att näringsförbudet för kvinnor inom välfärdssektorn måste upphävas, exempelvis genom att det blir enklare att skaffa F-skattsedel.

2003/04:N248 av Bo Lundgren m.fl. (m):

11. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om förändringar i skattelagstiftningen för att stärka företagarnas rättssäkerhet i enlighet med vad som anförs i motionen (avsnitt 5.3.3).

2003/04:N329 av Maud Olofsson m.fl. (c):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbättrade möjligheter till att erhålla F-skattsedel.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändringar i skattelagstiftningen.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att möjligheterna att anlita allmän experthjälp vid skattemål bör förbättras.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs dels om att tidpunkten för redovisning och betalning av mervärdesskatt bör förskjutas, dels om en gemensam betalnings- och redovisningsdag.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda förslaget om att slopa debitering av mervärdesskatt i handel mellan momspliktiga företag.

2003/04:N414 av Ingegerd Saarinen m.fl. (mp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den månatliga skattedeklarationen.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om företagets månatliga skatteinbetalning på förfallodagen.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förenkla den årliga deklARATIONEN för företagare.

2003/04:A308 av Annelie Enochson m.fl. (kd):

3. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om förenklade regler för att erhålla F-skattsedel, inte minst för äldre arbetskraft.